ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Zdeňka Kühna a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobkyně: **K. K.**, zastoupené advokátem Mgr. Janem Slunečkem, Týn 640/2, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí ze dne 14. 12. 2020, čj. MV-173054-4/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2022, čj. 14 A 34/2021-33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně, státní příslušnice Republiky Kazachstán, pobývala na území ČR od roku 2015 na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. V srpnu 2019 požádala Ministerstvo vnitra o prodloužení povolení k pobytu. Žádost později doplnila o kopii průkazu pojištěnky a potvrzení od VZP, podle kterých zdravotní pojištění žalobkyně trvá do konce března 2021. Ministerstvo však na webových stránkách VZP zjistilo, že průkaz sice existuje, ale není platný. Protože žalobkyně nepředložila platný doklad o cestovním zdravotním pojištění, ministerstvo její žádost zamítlo.

[2] Žalobkyně se proti rozhodnutí ministerstva odvolala: má totiž zákonem požadované zdravotní pojištění, což znovu doložila kopií průkazu pojištěnky. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců však k průkazu nepřihlédla kvůli koncentraci řízení, přisvědčila postupu ministerstva a odvolání zamítla.

[3] Žalobkyně uspěla až u Městského soudu v Praze. Ten zrušil napadené rozhodnutí, neboť komise nesprávně uplatnila zásadu koncentrace řízení. Komise považovala průkaz pojištěnky za nový důkaz, i když jej žalobkyně předložila už v řízení před ministerstvem. Průkaz byl navíc zásadním důkazem při řešení sporné otázky, zda byla žalobkyně pojištěna. Komise byla tedy povinna jej přezkoumat a zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[4] Komise podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Komise přiznává, že nesprávně užila zásadu koncentrace řízení. To však nemělo za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Platnost průkazu totiž ověřovalo už ministerstvo. Žalobkyně jej pak předložila znovu, aniž se vypořádala se závěry ministerstva. Komise není za takových podmínek povinna důkaz provádět. Komisi je navíc z rozhodovací činnosti známo, že průkaz nenabude platnosti poté, co byl zneplatněn. I kdyby komise důkaz provedla, dospěla by ke stejnému závěru jako ministerstvo. Její pochybení tak nemohlo mít vliv na výsledek řízení.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Správní orgán přihlédne k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení jen tehdy, pokud účastník nemohl uplatnit takové skutečnosti nebo důkazy dříve (§ 82 odst. 4 správního řádu).

[7] Správní orgán uvede v odůvodnění rozhodnutí důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu).

[8] NSS souhlasí se závěrem městského soudu, že komise nesprávně uplatnila zásadu koncentrace řízení. Nepřihlédla totiž k předloženému průkazu pojištěnky s odůvodněním, že jde o nový důkaz, i když žalobkyně předložila tento důkaz už v řízení před ministerstvem. Na navržený důkaz se tak koncentrace řízení nevztahovala a komise měla k tomuto důkazu přihlédnout. Tento závěr ostatně není mezi stranami sporný – sama komise tuto vadu nyní přiznává.

[9] Otázkou nyní je, zda tato vada vedla k nezákonnosti rozhodnutí ve věci samé.

[10] Je sice pravda, že správní orgán není vázán návrhy účastníků na provedení důkazů, vždy se však musí s takovými návrhy vypořádat: buď důkazy provede, nebo zdůvodní, proč je neprovedl. K zásadám spravedlivého procesu totiž mj. patří i to, aby účastník řízení mohl navrhnout vlastní důkazy. Ze správního rozhodnutí musí tedy plynout, jak se správní orgán s takovými důkazními návrhy vypořádal (například rozsudek NSS ze dne 2. 12. 2009, čj. 1 Afs 77/2009-114; a v něm citovaný nález Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94).

[11] Komise se proto měla s navrženým důkazem vypořádat: měla jej buď provést, nebo odůvodnit, proč jej neprovedla. To ale neudělala – kvůli nesprávnému uplatnění zásady koncentrace řízení. V napadeném rozhodnutí tedy chybí odůvodnění, proč komise důkaz

neprovedla. Rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné. Městský soud proto správně napadené rozhodnutí zrušil a vrátil komisi věc k dalšímu řízení. Nyní bude na komisi, aby se s navrženým důkazem vypořádala.

[12] Komise uvede takové vypořádání přímo ve svém rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu); nemůže to nahradit tím, že se s důkazem vypořádá v kasační stížnosti. (Řízení před soudem totiž slouží k přezkumu rozhodnutí správních orgánů, nikoli k tomu, aby zde správní orgán napravoval nedostatky správního řízení.)

[13] Komise se svými námitkami neuspěla, NSS proto kasační stížnost zamítl. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení: komise neměla ve věci úspěch a žalobkyni žádné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2023

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu